

Vergaderjaar 2009–2010

32 123 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2010

Nr. 110

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 januari 2010

Onlangs zijn de financiële gegevens over 2008 van de sectoren primair en voortgezet onderwijs beschikbaar gekomen. Met deze brief willen wij u hierover informeren.

Financieel beeld sector Primair onderwijs

In 2008 is sprake van een klein overschot op de exploitatie van de instellingen van ca. € 0,06 miljard. Dit komt door het saldo op de financiële baten en lasten. Het overschot van de materiële en personele baten en lasten is nagenoeg nihil (licht negatief). Voor een toelichting wordt verwezen naar de bijlage met de gecumuleerde exploitatierekening.

Financieel beeld sector Voortgezet onderwijs

In 2008 is sprake van een klein overschot van ca. € 0,07 miljard. Het saldo van de materiële en personele baten en lasten is € 0,03 miljard, terwijl de financiële baten en lasten eveneens een klein overschot van € 0,04 miljard laten zien. Een nadere toelichting wordt gegeven in de bijlage met de gecumuleerde exploitatierekening.

Toelichting

Voor beide onderwijssectoren laten de cijfers van de jaarrekeningen 2008 een licht positief resultaat zien. Tegelijkertijd is in beide sectoren het eigen vermogen gedaald met 1% en 8% in respectievelijk primair en voortgezet onderwijs. Deze ontwikkeling in de vermogenspositie valt samen met een herziening in de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs (Staatscourant van 21 december 2007, nummer 248). Daardoor is voor beide onderwijssectoren de vermogenspositie van eind 2008 niet goed vergelijkbaar met die van eind 2007. Zo heeft de invoering van deze richtlijn voor beide onderwijssectoren tot een andere manier van waardering van de bezittingen geleid.

Beoordeling aan de hand van het kengetal Kapitalisatiefactor

In onze brief van 4 november 2009 (Tweede Kamer, 2009–2010, 32 123 VIII, nr. 30) hebben wij uw Kamer geïnformeerd dat wij de aanbeveling van de commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen hebben overgenomen om het vermogensbeheer te beoordelen aan de hand van het kengetal Kapitalisatiefactor, en daarvoor het kengetal Weerstandsv Vermogen niet meer te gebruiken. Ook hebben wij u toen geschreven dat wij de door de commissie voorgestelde signaleringsgrenzen hebben overgenomen. Daarbij hebben wij uw Kamer geïnformeerd dat wij de toezichtstaken van de Inspectie van het Onderwijs hebben verbreed, om eventueel buitensporig spaargedrag door onderwijsinstellingen vast te stellen.

Op basis van de eerste indruk die op grond van die signaleringsgrenzen verkregen wordt, heeft ca. 55% van de PO- en ca. 65% van de VO-instellingen een kapitaal boven de signaleringsgrens van de commissie Don. Nader onderzoek is nodig om per instelling te bezien wat hier de achtergrond van is. De Inspectie zal daartoe in 2010 en 2011 een extra actie uitvoeren onder ongeveer een kwart van alle instellingen in het PO en VO. Daarnaast zal de Inspectie vanuit haar reguliere toezichthoudende taak de besturen gaan onderzoeken die boven de signaleringsgrenzen vallen. Voor een beoordeling van de financiële situatie zal de Inspectie maatwerk leveren, door naar de specifieke kenmerken van de instelling en haar omstandigheden te kijken. Zoals toegezegd in onze brief van 4 november 2009 (Tweede Kamer, 2009–2010, 32 123 VIII, nr. 30) zal in najaar 2012 worden geëvalueerd welke resultaten zijn bereikt en in hoeverre er aanleiding is de signaleringsgrenzen aan te passen.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. A. M. Dijkema

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegthart

Gecumuleerde Balans, in miljarden euro's

	Primair Onderwijs		Voortgezet onderwijs	
	2007	2008	2007	2008
ACTIVA (in miljoenen euro's)				
Immateriële vaste activa	0	0	0	0
Materiële vaste activa	0,9	1,1	1,5	1,7
Financiële vaste activa	0,6	0,5	0,5	0,4
Totale vaste activa	1,5	1,6	2,0	2,1
Vorraden	0	0	0	0
Vorderingen	0,8	0,9	0,5	0,4
Effecten	0	0,1	0	0,1
Liquide middelen	2,1	2,1	1,2	1,3
Totale vlottende activa	2,9	3,0	1,8	1,8
Totale activa	4,4	4,6	3,8	3,9
PASSIVA (in miljoenen euro's)				
Eigen vermogen	2,7	2,6	1,9	1,7
Voorzieningen	0,6	0,7	0,7	0,6
Langlopende schulden	0	0,1	0,2	0,3
Kortlopende schulden	1,1	1,2	1,1	1,3
Totale passiva	4,4	4,6	3,8	3,9

Bron: CFI

Gecumuleerde exploitatierekening, in miljarden euro's

	Primair Onderwijs		Voortgezet onderwijs	
	2007	2008	2007	2008
Baten (in miljoenen euro's)				
Rijksbijdragen	7,97	8,34	5,8	6,04
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	0,29	0,31	0,12	0,13
College-, cursus-, les en examengelden	0	0	0	0,02
Baten werk in opdracht van derden	0,01	0,01	0	0
Overige baten	0,52	0,55	0,42	0,45
A: Totaal baten	8,79	9,21	6,34	6,64
Lasten (in miljoenen euro's)				
Personeelslasten	7,13	7,54	4,94	5,21
Afschrijvingen	0,16	0,17	0,2	0,22
Huisvestingslasten	0,57	0,54	0,49	0,45
Overige lasten	0,84	0,97	0,67	0,73
B: Totaal lasten	8,7	9,22	6,29	6,61
C: Saldo baten en lasten (A-/-B)	0,09	- 0,01	0,05	0,03
Financiële baten en lasten	0,08	0,07	0,05	0,04
Resultaat	0,17	0,06	0,1	0,07
Belastingen	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0
Resultaat na belastingen	0,17	0,06	0,1	0,07
Aandeel derden in resultaat	0	0	0	0
Buitengewoon resultaat	0,02	0	0	0
Totaal resultaat	0,19	0,06	0,1	0,07

Bron: CFI